

Свято - конкурс

**Ми маленькі козачата,
ми нащадки козаків**

**Зал святково прикрашений.
Під українську пісню діти заходять до залу та стають півколом**

Дівчина.. Сьогодні свято, конкурс нині,
зібрались всі малята тут
Бо в цьому залі радість лине,
Козацькі ігри всіх нас ждуть.

Дівчина.. Де широкі ниви, золоті поля,
Там квітує щедра вкраїнська земля.
Там високе небо, Лаври , куполи
І козацька слава лине у віки.

Пісня « Моя Україна»

1. Ти шляхом праведним святим йшла до волі Україно.
Ти перед ворогом своїм не ставала на коліна.
Ти до омріяних зірок йшла крізь терна , йшла крізь терна.
Ти в душах сіяла добро наче зерна, наче зерна.

Приспів:

Є на світі моя країна, де червона цвіте калина.
Гори, ріки і полонина - це моя Україна.
Є на світі моя країна найчарівніша, як перлина.
В цілім світі одна єдина – це моя Україна.

2. Де б я на світі не була, ти зі мною Україно.
Ти моя мати, що дала, мені мову солов'їну.
Ти до омріяних зірок йшла крізь терна , йшла крізь терна.
Ти в душах сіяла добро наче зерна, наче зерна.

Приспів:

Є на світі моя країна, де червона цвіте калина.
Гори, ріки і полонини - це моя Україна.
Є на світі моя країна найчарівніша, як перлина.
В цілім світі одна єдина – це моя Україна.

Дівчина.. Ми радієм сонцю і волошкам в житі,
У рідній сторонці радісно нам жити.
Славимо ми землю, багатий край,
Радісне майбутнє, нас ти зустрічай!

Дівчина.. Ми діти твої, Україно,
Як в колосі ніжна зернина,
Як квітка у пишнім вінку,
Ми любимо землю свою!

Дівчина.. Ми є діти українські,
Хлопці і дівчата –
Рідний край наш – Україна, –
Щедра і багата.

Дівчина.. Ми є діти українські,
Український славний рід.
Дбаймо, щоб про нас маленьких
Добра слава йшла у світ.

Дівчина.. Бо козацького ми роду,
Славних предків діти,
І у школі всі вчимося
Рідний край любити.

Дівчина.. Рідний край, моя країна,
Все це – мила Україна.
Все, що є навколо і росте,
Любить серденько моє.

Пісня « Це мій рідний край»

Вдалині за річкою
срібний зорепад
І вином порічковим
всіх частує сад
Літньою долиною
йду не поспіша,
вишнею калиною
втішена душа.

Приспів:

Це край де я родився і живу.
Де все для мене рідне не байдуже
Де зірка з неба впала у траву
Щоб ти мене побачив милий друже.
Це край моєї втіхи і сльози
Із рідним словом, з рідними піснями
Тулюся до української краси
Бо все взяла від батька і від мами.

Дівчина.. Є багато країн на землі.
В них озера, річки і долини
Є країни великі й малі
Та найкраща завжди – Україна!

Дівчина.. Ми пісні звияжні завжди пам'ятаєм,
У вінок пісенний і свої вплітаєм.
Будь навіки славна батьківська земля,
Бо козацька слава в дітях ожива.

Пісня « Україно краю»

Там, де лине пісня ця,
Верби і тополі.
Заслухавшись солов'я
Сплять річки та гори.

Приспів:

Україно – краю,
Цвіт краси розмаю.
В світі наймиліша
І рідніша ти

Тут стежки мої поля,
Сонце променисте.
Друзі милі вся сім'я
Чарівне намисто.

Приспів:

Україно – краю,
Цвіт краси розмаю.
В світі наймиліша
І рідніша ти

Запитати хочу я
У цілого світу:
Де ще є така краса.
Зеленії квіти?

Приспів:

Україно – краю,
Цвіт краси розмаю.
В світі наймиліша
І рідніша ти

Презентація з розповідями дівчат

1 слайд

У літописі українських земель є славний період козаччина. Із давніх часів дійшов до нас світлий образ вільної людини — запорізького козака, нескореного і сміливого. У боротьбі проти турецько-татарської навали український народ створив свої збройні сили — козацтво. Його центром стала Запорізька Січ.

Знаєм здавна: славна Січ
Ворогам ішла навістрів,
Рідну землю захищала
І народ наш прославляла.

2 слайд

На річці Дніпро є острів Хортиця. На цьому острові і розмістилася Січ.
За дніпровими порогами,
за південними дорогами;
За степами, за широкими,
наші прадіди жили,

Мали Січ козацьку сильную,
цінували волю-вільную,
Україну свою рідную,
як зіницю берегли!

3 слайд

Січ – фортеця. Це було розчищене серед лісу або степу укріплене частоколом місце, на якому козаки зводили селище.

Глибокий рів і височезний вал оточував її з суші, високий берег зі сторони Дніпра, дозорні башти з бійницями для гармат, дерев'яний частокіл – все це говорило про те, що тут живуть не прості люди, а лицарі.

4 слайд

Жили козаки куренями. У кожного куреня був свій отаман — найсильніший, найрозумніший і найхоробріший козак.

5 слайд

На майдані посередині стояла церква Покрови Пресвятої Богородиці – заступниці усього козацтва.

6 слайд

Козаки мали свою зброю.. Хто хотів стати козаком, мусив наперед служити 3 роки у старшого козака. Коли навчався орудувати зброєю й набував спритності у битвах, ставав справжнім козаком і діставав зброю: рушницю, спис, луки і стріли.

7 слайд

Герб війська Запорізького – постать козака, озброєного мушкетом і шаблею, - виник у другій половині XVI ст.. Законної сили він набрав за короля Стефана Баторія 1578р. Згаданий герб уперше зображено було на печатці війська Запорізького 1595р., за гетьманування Григорія Лободи. Упродовж усього існування козацтва цей головний символ залишився незмінним. Його зображення було на головних печатках війська Запорізького та Гетьманщини, на прапорах, портретах, іконах, у рукописах і друкованих виданнях.

8 слайд

9 Козакинесли свою варту на сторожових вежах ,які називались козацькі «фігури» . Побачивши ворога, вони підпалювали фігуру, дим від палаючої фігури бачили з іншої вишки . Так доволі швидко димове сповіщення доходило до самої Січі і попереджувало про наступ ворога.

9-10 слайд

Козацьке військо мало свої атрибути та відзнаки.

Литаври – мідні , або срібні півкулі з натягнутою на них шкірою, з дерев'яними паличками для ударів по шкірі та одержання звуків.

Корогви –різнокольорові прапори із зображенням святих, хрестів, зброї.

Булава – вид зброї, що являє собою металевий стрижень з кулею на кінці.

Бунчук – мідна або золочена куля на дерев'яному держаку із прикріпленим до нього пучком кінського волосся.

Козацький збір ранком починався так:

Лунав постріл з гармати, а довбиш, що стояв на майдані почав бити в литаври і з усіх кінців фортеці на майдан до церкви ішли козаки.

Під звуки литавр виходила військова старшина на чолі з кошовим отаманом, кошовий ставав під корогвою, а військова старшина під бунчук. Отаман піднімав булаву вгору і всі замовкали.

11слайд

Козаки по суші їздили верхи на конях, а по воді плавали на човнах, які називались чайками. Чайка - це човен, основа якого видовбана з верби або липи, борта обшиті дошками. На борту підв'язаний пояс з очерету, який захищав чайку при обстрілі і навіть якщо, чайка набрала води, то завдяки в'язанок з очерету вона не потоне. На цьому човну було два стерна, спереду і ззаду, це для того, щоб не гаяти час на розвертання чайки. Встановлювали щоглу для вітрил, але козаки більш покладались на весла.

12слайд

Козаки мали гарний одяг, особливу зачіску, яка називалась – оселедиць.

13слайд

Козацьке військо по іншому називали **кіш**.

Безкорисливість, щедрість, щирість, дружелюбність козаків допомагала у виборі отамана. гетьмана.

Отаман – ватажок козацького загону.

Гетьман – головний, старший, « кошовий отаман».

14слайд

Хліб та вода – козацька їда. Так полюбляли говорити. Але козаки були знатні кулінари. Звісно ж ви чули про славнозвісний козацький куліш, галушки, рибна юшка, мамалига, були улюбленими стравами.

Сяяли на сонці шаблі запорожців,
Як вони на конях гнали ворогів.
Козацькому роду нема переводу,
Лине його слава з далечі віків.
Запрошуємо до залу наших козачат.

**Звучить «Марш запорізьких козаків», виходять хлопчики-«козаки»,
шикуються у три колони.**

Під мелодію пісні « Гей ви хлопці січовії » виконують бечівку

Ми сюди прийшли сьогодні
Раз, два, три
Щоби всіх вас розважати
Раз, два, три
І свої могутні сили
Всім вам зараз показати
Раз, два, раз, два, раз, два, три.

Присягайте, що Україну будете любити,
Що вілєте в неї силу,
Щоб розвеселити.
Й не порушите ніколи закони козаків.

Всі козаки відповідають: клянемося

Клятва (усі козаки повторюють.)

– Ми, учні школи.

– Ми, ті, хто сміливо крокує без обтяжень.

– Ми, ті, що цінують працю.

Ми, ті, що обирають волю, силу, наснагу.

– Ми, сьогодні вам розкажемо, покажемо, доведемо.

Що козак – це сильний, спритний, сміливий, хоробрий, наполегливий.

Представлення козацьких загонів.

Козацький загін

«Молода Січ»

Наш девіз:

За славу Україну
За вільне життя.
За козацьку славу,
За щасливе майбуття

Козак 1:

Ми роду козацького діти.

Ми любимо сонце і квіти

І сонце шле нам свій привіт.

Ми роду козацького діти,

Землі української цвіт.

Козак 2:

Любі мами, милі тата,
Перед вами не малята,
Правда, і не парубки,
Проте справжні козаки.

Козак 3:

Українець я маленький,

Україна – край рідненький,

Вірний син я свого роду,

Українського народу.

Козак 4

Працювати біля школи,
Ми умієм також гарно,
Щоб, як писанка була,
Наша школа дорога.

Козак 5

Для боротьби ми не збирали

А ні рушниць, а ні гармат.

Здоров'я повен міх набрали

Вистачить для всіх команд.

Козак 6

Ми прийшли сюди сьогодні,

щоб вести запеклий бій.

Тільки ні, не кулаками,

а в запеклій, дружній грі.

Козак 7

Хлопці ми не ликом шиті,
Обіцяєм добре вчитись,
Щоб раділи нам батьки,
І директор, й вчителі.

Козак 8

Нумо дружно, козаки,
Всі візьмемося в боки,
Заспіваєм залюбки
Пісню без мороки

(співають пісню на мелодію « Їхали козаки із Дону додому»)

1. Їхали козаки із дому до школи,
Дівчата як квіти, хлопці, як соколи.

Приспів:

Зустрічайте зміну молодую
Мрієм про козацьку славу золотую.

2. Мрієм про козацьку, про шляхетну долю.
Мріємо про щастя, мріємо про волю.

Приспів:

Зустрічайте зміну молодую,
Молодші класи науку люблять і шанують.

3. Будемо навчатись, будемо зростати,
Рідній Україні славу здобувати.

Приспів:

Зустрічайте зміну молодую,
Славу свого краю знаєм і шануєм.

Козацький загін

"Козацька слава"

Наш девіз:

Як вогонь безсмертний
У віках не згас,
Так козацька слава у серцях у нас.

Козак 1:

Ми любимо сонце і квіти,
І сонце нам шле свій привіт,
Ми роду козацького діти.
Землі української цвіт.

Козак 2:

Наш приятель - сміливий вітер,
Відвага - це наш заповіт,
Ми роду козацького діти,
Землі української цвіт.

Козак 3:

Живуть в нас батьків заповіти; -
Свободи палкий оксамит,
Ми роду козацького діти,
Землі української цвіт.

Козак 4:

Ми землі і сонця вірні діти,
І навчатись прагнемо щомить,
Разом з Україною мужніти,
Совістю і серцем їй служити.

Козак :5

Клятву вірності народу,
За любов і за свободу,
Будуть наші козаченьки
Через все життя нести.

Козак 6

Вже як стануть козаченьки
Україну будувати,
Будуть наші козаченьки
Волю захищати.

Козак 7

Не буваєм ми понурі,
Любим жарт і мову рідну.
Ми - козацької натури!
Ми - майбутнє України!

Козак 8

Намалюєм гарні вуса,
Хвацько їх підкрутимо,
Гарну пісню заспіваєм,
Іще й вас навчимо.

Пісня « Козачата»

Ми - маленьки козачата,
Станем справжніми людьми.
Ми кохаєм рідну пісню,
Україну любим ми!

ПРИСПІВ:

Україна – наша мати,
І про неї вільний спів.
Ми – веселі козачата,
Ми – нащадки козаків!

Ми шануєм рідне слово,
В ньому вірність і краса.
Ми – маленькі козачата,
Наша пісня не згаса!

ПРИСПІВ:

Україна – наша мати,
І про неї вільний спів.
Ми – веселі козачата,
Ми – нащадки козаків!

Козацький загін

Наш девіз:

Нехай знає рідна мати –
Вільна Україна
Козаки ми ще маленькі,
Зате гідна зміна.

« Запорозжі »

Козак 1

Від бабусь і дідусів
Збереглись скарби усі
Української землі.
Щоб дорослі і малі
І на вдачу, і на вроду
Були гідні свого народу!

Козак 2:

Добром тримається весь світ,
Ця істина іде із роду в рід.
І ми, сміливі козачата,
Добро це будем захищати.

Козак 3:

Воля - найвища цінність в житті,
Вільний не може збитись з путі.
Всі ми цінуєм братерство і згоду
Ми – діти козацького роду.

Козак 4

Ну, а я скажу вам прямо,
Чесно і без зайвих слів:
Хочу бути отаманом
Запорозьких козаків.

Козак 5:

Козаки сміливі і відважні
І завжди вони уважні.
Якщо перешкоди їх зустрічають-
Вони легко їх долають,
А саме головне - вони дисципліну тримають.

Козак 6

Ми дітвора українська,
Хлопці й дівчата,
Хоч не міцні у нас ще руки,
Та душа завзята.

Козак 7

Кличе нас Вкраїна-ненька,
Маєм шаблю і бунчук,
Хоч насправді ми маленькі,
Та козацький маєм дух.

Козак 8

Прийшли сюди на свято
Веселі козачата
Народну пісню заспівать
І настрій всім підняти.

Виконують пісню під мелодію « Ой у полі два дубки»

Україна – рідний край /3 рази
Мужнім й сильним виростай.
Ой у школі козаки /3 рази
Позбирались до купки.
Козаченьки ми малі / 3 рази
Та завзяті й спритні ми.
Любим славу ми і сміх / 3 рази
Козаки – один за всіх.

Дівчина.. Щоб в бою стояти мужньо
Ви повинні бути дружні.

Всі козачата:

Ми хоробрі вояки -
Побратими-козаки.

Дівчина.. Поведу я далі таку річ:
Що ви знаєте про Січ?

Козак 1

Знаєм добре славна Січ,
Ворогам ішла навстріч,
Рідну землю захищала,
І народ наш прославляла.

Дівчина.. Що говорить вам «козак» -
Це крилате горде слово?
Чом завжди буває так,
Що світлішає від нього?

Козак 2

Козаки - це вільні люди.

Козак 3

Козаки - безстрашні люди!

Козак 4

Козаки - борці за волю,
За народну чесну долю!

Козак 5

Козак - чесна, смілива людина.
Найдорожча йому - Батьківщина.

Козак 6

Козак - слабкому захисник!
Цінити побратимство звик!

Козак 7

Козак - усім народам друг,
І лицарський у нього дух!

Дівчина.. А тепер порозважайтесь,
В різних іграх позмагайтесь.
Три гурти козаків гожих
Нам покажуть, хто що може.

Дівчина.. І так змагання починаються.

Тримайся, козаче, сміливим будь,
Козак не плаче, це не забудь.
Нехай невдача, нехай біда,
Ніщо не зламає козака.

Дівчина.. Козаки люблять жарт і надзвичайний гарт,
Вітчизну й волю вміють захищати,
А чи зумієш ти, як вільні козаки,
Себе в змаганні нині показати?

Дівчина.. Пора вже починать, бо сурми вже сурмлять
І хочеться розваги бачить нам.
Зібралися вже всі, щоб дружньо вболівать,
Змагайтесь, як годиться козакам!

(Вибирають журі.

За кожен конкурс чи естафету команди отримують бублики .)

Естафети

Дівчина.. Наші козаки вправні у всьому, вони любили пісню і приказку, знали багато скоромовок.

А чи справляться наші козаки із загадками, ну що перевіримо:

1. Лицар славетний з степів України,
Хто він такий? Всі зовуть його як?
Вольності син, запорозький ... (козак)
2. А які козацькі страви вам відомі? (куліш, каша, мамалига).

3. А який оселедець не можна їсти? (козацький чуб).

4. А яка чайка не літає? (козацький човен).

Тепер належить відповісти на питання.

5. Як називалося козацьке військо? (Кіш.)

6. Як називалися будинки, в яких жили козаки? (Курені.)

7. На якому острові знаходився осередок Запорізької Січі?

8. Що означає слово «гетьман»? (Головний, старший.)

9. Із ким воювали козаки, від кого боронили українські землі? (Турки, татари, поляки.)

10. Що таке булава. (Кулясте потовщення на кінці палиці, символ влади кошового отамана)

11. Що таке бунчук. (Довга палиця із золотим яблуком на кінці.)

12. Що таке чайка. (Козацький човен)

Най **Дівчина..** першим помічником козака у поході був вірний кінь. То був не козак, якщо не вмів їздити верхи. Тому козаків тренували добре триматися на коні. Спробуємо і ми по-своєму потренуватися.

Естафета «Як козаки на конях каталися»

(стрибки з м'ячем між ногами)

Дівчина.. Чого довго сумувати! Це не діло! Тому козаки вигадували безліч забав, щоб себе розважити. Гарненько повечерявши, збиралися біля вогнища і давай свою силу перевіряти. А визначали, хто сильніший, не в бійці, а у чесному поєдинку.

Конкурс «Як козаки силу перевіряли»

26. Наші славні козаки

змагаються за любки.

Всі долають перешкоди

Проходять скрізь вогонь і воду.

Пора і відпочити,

І щось перекусити.

У д **Дівчина..** овгій подорожі, після важкої дороги, козаки відпочивали. Та який може бути відпочинок на пустий шлунок? Козаки були знатні кулінари. Звісно ж ви чули про славнозвісний козацький куліш. Ось ми зараз і подивимось, чи здатні наші маленькі козачата зварити куліш.

Естафета «З чого козаки куліш варили»

(В тарілка насипані крупи. Козачата повинні по команді вибрати пшоно.)

Дівчина.. Козаки любили добряче поїсти, а ви самі приготуєте український борщ?

(Командам даються картки з малюнками овочів, фруктів, та інших продуктів. Вони повинні вибрати ті продукти, з яких готують український борщ.)

Яловичина, цукор, квасоля, щавель, оцет, цибуля, буряк, гарбуз, морква, гречка, рис, олія, сало, ковбаса, свинина, борошно, картопля, сир, часник, сметана, капуста, кукурудза, огірок, томатний соус, солодкий перець, яблуко, слива, гострий перець, петрушка, укріп, сіль, черешня, груша, помідор.

Конкурс : «На винахідливість»

Дівчина.. Запрошують по одному учаснику з кожного гурту. Справжні козаки повинні вміти знаходити вихід із будь-якої ситуації. Проте наші хлопці-козаки також вміють ліпити таку гарну українську страву, як вареники. Ось вам завдання: у вас є однакова кількість пластиліну. Придивіться до нього уважно і уявіть, що це тісто. За хвилину кожен з вас повинен зліпити якнайбільше вареників.

Конкурс : «Чи вміють козаки потішати?»

Дівчина.. Здавна відомо, що козаки гострі на розум, їх байки, розповіді сповнені доброго сміху. От і зараз побачимо, чи вміють наші козаки потішати людей.

Представники гуртів по черзі розповідають байки, смішні історії.

Конкурс: «Найсильніші духом»

Дівчина.. Умова наступного конкурсу така: хто швидше надує повітряну кульку, і в кого вона буде більшою.

Конкурс : «Сучасний козак»

Дівчина.. Колись козаки носили чоботи, а зараз вони модернізувалися в черевики. Козак повинен був робити все швидко. Давайте перевіримо на швидкість наших козаків. Запрошуємо по одному представнику з кожного гурту, щоб зашнурувати черевики свого сусіда.

Журі підводять підсумки змагань.

Дівчина. У всьому світі кожен зна,
Що Батьківщина лиш одна,
Це наша славна Україна.
Не забувай Шевченка спів,
Про горду славу козаків,
Не забувай, що ти — дитина
Землі, що зветься Україна!
Про Україну, рідний край
Ти завжди, завжди пам'ятай!

Дівчина... Як квіти у гаю барвисті та пишні,
Ми всі-українська сім'я,
Ми будемо творити, учитись,
Бо світить нам вільна зоря.

Козак

Бо прадіди наші свободу любили,
Вели у майбутнє синів,
І нам, їх нащадкам, вони заповіли
Вкраїну любити як дім.

Козак

Хай сонце нам сяє ясне у високості
І землю плекає святу.
"Козацькому роду нема переводу" -
Я в серці ту клятву ношу.

Дівчина.. Розквітай прекрасна Україно,
Рідна земле, матінко моя,
Хай лунає мова солов'їна

Пісня неповторная твоя.

Козак

Думи козацькі уважно читаймо,
Пісні козацькі не забуваймо,
Мужність плекаймо в собі,
Як це робили колись козаки.

Дівчина.. Сміливі будьте, козачата!
Даруйте Україні вірність
У старших вчіться захищати
Домівку рідну й людську гідність!

Дівчина.. Закінчилось свято, то ж мовим ,
Що вже й розлучатися час.
Нехай натомились, та як засвітились
Усміхнені очі для нас.

Дівчина.. Ми всі пам'ятаєм, якого ми роду
Козацьких далеких часів.
За працю, свободу, за щастя народу
Тобі, Україна, наш спів.

Виконують пісню "Україно, вперед"

Дороги іншої не треба,
Поки зорить Чумацький Шлях.
Я йду від тебе і до тебе
По золотих твоїх стежках.
Мені не можна не любити,
Тобі не можна не цвісти.
Лиш доти варто в світі жити,
Поки живеш і квітнеш ти.

Приспів:

Україно, Україно!
Після далечі доріг

Вірне серце твого сина я кладу тобі до ніг.

Бо ми кохаєм до нестями,
І ще не скоро наш кінець.
Ще може нашими серцями
Розпалим тисячі сердець.
Ще наша свічка не згоріла,
Ще наша молодість при нас.
А те, чи праве наше діло –
Те скажуть люди, скаже час.